

GM-III.0003.31.1.2021

Kielce, 7 lipca 2021 r.

Pan

Leszek Wawrzyła

Radny Województwa Świętokrzyskiego

Dotyczy: odpowiedź na interpelację złożoną dn. 28.06.2021 r.

Szanowny Panie Radny,

na wstępie pragnę zaznaczyć, iż poruszony przez Pana problem „białych plam transportowych” ma charakter powszechny i dotyczy wielu miejscowości nie tylko w województwie świętokrzyskim, ale i w całym kraju.

Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego dostrzega potrzebę poprawy dostępności komunikacyjnej na terenie województwa. Rozwój województwa zdeterminowany jest bowiem polityką zrównoważonego rozwoju regionu oraz realizowanymi politykami: społeczną i komunikacyjną, których celem jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom oczekiwanego poziomu dostępności komunikacyjnej, niezależnie od statusu materialnego i miejsca zamieszkania. Należy jednak nadmienić, iż kompetencje organów administracji publicznej w tym zakresie, tj. zasad organizacji rynku transportu publicznego, zarządzanie usługami przewozowymi na tym rynku oraz kwestie związane z finansowaniem tego typu przewozów, zostały właściwymi przepisami jasno i jednoznacznie określone.

Zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1944 ze zm.) organizatorem publicznego transportu zbiorowego jest właściwa jednostka samorządu terytorialnego (województwo, powiat, gmina) albo minister właściwy do spraw transportu, zapewniający funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego na danym obszarze. Przywołana dyspozycja wprowadza podział kompetencyjny, właściwy ze względu na obszar działania lub zasięg przewozów, w wyniku którego: województwo jest organizatorem wojewódzkich przewozów pasażerskich wykonywanych w granicach administracyjnych co najmniej dwóch powiatów i niewykraczający poza granice jednego województwa; powiat – w granicach administracyjnych co najmniej dwóch gmin i niewykraczający poza granice jednego powiatu albo w granicach administracyjnych powiatów sąsiadujących, które zawarły stosowne

tel.: 41 342 15 49
fax: 41 344 52 65

kancelaria@sejmik.kielce.pl
al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

porozumienie lub które utworzyły związek powiatów; gmina – w granicach administracyjnych jednej gminy lub gmin sąsiadujących, które zawarły stosowne porozumienie lub które utworzyły związek międzygminny.

W myśl przywołanej ustawy do obowiązków Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, jako Organizatora publicznego transportu zbiorowego, należy opracowanie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego, który - dla linii komunikacyjnych w wojewódzkich przewozach pasażerskich - został przyjęty uchwałą Nr XLVIII/858/24 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 października 2014 r. Jako generalną zasadę dokumentu przyjęto, że podstawę usług przewozowych objętych użytecznością publiczną stanowi system kolejowy. Plan zakłada ponadto, że Województwo Świętokrzyskie w ramach zadań nałożonych przepisami ww. ustawy będzie organizatorem przewozów pasażerskich w transporcie drogowym obejmującym swym zasięgiem połączenia liniami komunikacyjnymi miasta Kielce (stolicy województwa) z miastami stanowiącymi siedzibę władz powiatowych z terenu województwa świętokrzyskiego.

Dotychczas organizacja wojewódzkich przewozów pasażerskich koncentruje się wyłącznie na transporcie kolejowym ze względu na uwarunkowanie prawne w zakresie transportu drogowego, do którego odniosę się w dalszej części pisma. Jako Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w roku ubiegłym podpisałem 10-letnią umowę o świadczenie usług publicznych w zakresie wykonywania kolejowych przewozów pasażerskich, która obejmuje bogatą siatkę połączeń kolejowych w tym relacje: Kielce – Sędziszów – Kielce i Kielce – Kraków–Kielce (11 par połączeń codziennych i 1 para kursująca od poniedziałku do piątku).

W świetle powyższego zasadnym wydaje się zorganizowanie przez władze samorządu gminnego lub/i powiatowego połączeń autobusowych, które miałyby na celu przewiezienie pasażerów do miejsca przesiadkowego (stacji kolejowej, dworca lub przystanku autobusowego) i z powrotem. Rozwiązanie to byłoby niewątpliwie korzystniejsze, gdyż potrzeby społeczne swoich mieszkańców, począwszy od najmniejszych gmin, najlepiej znają ich władarze i to do nich należy dbanie o zapewnienie właściwej komunikacji na terenie przez nich zarządzanym. W rezultacie pozwoli to każdemu organizatorowi (wójtowi, staroście, marszałkowi itp.) zaspokoić lokalne potrzeby mieszkańców w zakresie zarządzania publicznym transportem i umożliwić eliminowanie „białych plam” komunikacyjnych, które są najdokładniej identyfikowane właśnie z poziomu połączeń gminnych i powiatowych.

Ponadto, analizując sytuację w pozostałej części województwa świętokrzyskiego, na podstawie wydanych przez Marszałka zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych

przewozów osób w krajowym transporcie drogowym, dość gęsta siatka połączeń układa się w relacjach: Kielce – Jędrzejów, Kielce – Końskie oraz Kielce – Skarżysko-Kamienna. Natomiast na liniach komunikacyjnych łączących stolicę województwa – Kielce z miastami powiatowymi: Włoszczową, Kazimierzą Wielką oraz Sandomierzem – siatka połączeń jest zdecydowanie uboższa. Wynika to m.in. z faktu, iż w świetle obowiązujących aktualnie przepisów marszałek województwa wydaje zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób wyłącznie na pisemny wniosek przewoźnika. Nie ma natomiast umocowań prawnych w zakresie narzucania przewoźnikowi określonego rodzaju taboru do świadczenia usług transportowych, czy też dni i godzin kursowania, przystanków czy trasy przejazdu. Czynność ta ma charakter formalnoprawny i w żaden sposób nie jest związana z organizowaniem i planowaniem transportu.

Dodatkowo, z dniem 18 lipca 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 717), która przewiduje, że dzięki wsparciu finansowemu będą przywracane lokalne połączenia autobusowe. Założeniem ustawodawcy jest zwiększenie siatki połączeń autobusowych, tak aby mieszkańcom, przede wszystkim z mniejszych miejscowości, ułatwić dotarcie środkami transportu publicznego do miejsc docelowych, do których dotychczas dojazd był utrudniony lub wręcz niemożliwy.

Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej jest państwowym funduszem celowym i dofinansowanie realizacji zadań własnych organizatorów, w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę ceny usługi, przyznaje się z zachowaniem następującej kolejności: 1) gminom, 2) związkom międzygminnym, 3) związkom powiatowo-gminnym, 4) powiatom, 5) związkom powiatów, 6) województwom.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, działając w obszarze nadanych mu kompetencji ustawowych, podejmuje szereg działań niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania transportu na terenie województwa świętokrzyskiego. Poparciem powyższego jest opublikowane w sierpniu 2019 roku w dzienniku urzędowym UE oraz na stronie BIP tut. Urzędu „*Ogłoszenie o zamiarze przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia na świadczenie usług publicznych w zakresie wykonywania wojewódzkich drogowych przewozów pasażerskich na terenie województwa świętokrzyskiego*” ze wskazaniem trybu wyboru operatora w transporcie drogowym tj. art. 19 ust 1 pkt 2 ustawy (koncesja), który jest zgodny z przyjętym Planem Transportowym.

Po upływie wymaganego okresu procedura wyboru operatora została wstrzymana, wobec zapowiadanego przez resort przedłużenia terminu obowiązywania zezwoleń dotychczas wydanych w krajowym transporcie drogowym i ostatecznie-rozwiązań wynikających w tym zakresie z zapisów art. 84 pkt. 2) ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021* (Dz.U.2020.2400 z dnia 29.12.2020 r.).

Ponadto, z dniem 1 stycznia 2021 roku ustawodawca w art. 5 ust 1 pkt 3 lit k ustawy z dnia 21 października 2016 roku o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 541) wprowadził zasadnicze zmiany, polegające na wyłączeniu ze stosowania przepisów dotyczących usług przewozowych o charakterze użyteczności publicznej w rozumieniu Rozporządzenia WE 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. Uwzględniając powyższe, wprowadzone zmiany w przepisach wpłynęły na brak możliwości wykonania Planu w części dotyczącej organizacji transportu drogowego. Biorąc pod uwagę rozciągłość czasową procedur związanych z organizacją publicznego transportu zbiorowego, nie jest możliwe w terminie do 1 stycznia 2022 roku sprostać wszystkim obowiązkom wynikającym z ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, w tym ponowne zamieszczenie ogłoszenia o którym mowa powyżej. Wobec powyższego, podejmowane działania mające na celu zawarcie umów z Operatorami obsługującymi linie użyteczności publicznej określone w „Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w Województwie Świętokrzyskim” nastąpi w trybie określonym w art. 22 ust.1 pkt. 4 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym.

Ponadto, mając na uwadze znaczący wpływ czasu od momentu uchwalenia *Planu*, nie czekając na kierunkowe zmiany w ustawie z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym, w dniu 16 czerwca 2021 roku Zarządu Województwa Świętokrzyskiego podjął uchwałę Nr 3840/21 w sprawie przystąpienia do aktualizacji „*Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Świętokrzyskiego*”. Aktualizacja *Planu* pozwoli na sprawdzenie zasadności tworzenia linii użyteczności publicznej w wojewódzkich przewozach pasażerskich na zasadach i trybach określonych w obowiązującym aktualnie dokumencie, uwzględni zmiany jakie zaistniały na przestrzeni czasu od momentu podjęcia Uchwały przez Sejmik Województwa, zaimplementuje zmiany wynikające ze znowelizowanych przepisów ustaw i dostosuje je do nowych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

Równoległe, w Świętokrzyskim Biurze Rozwoju Regionalnego w Kielcach, trwają intensywne prace nad opracowaniem dokumentu pt.: „Regionalny Plan Transportowy Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030”, który stanowi warunek ex-ante uruchomienia programu operacyjnego „Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego” na lata 2021-2027 w części projektów infrastrukturalnych. Głównym celem Regionalnego Planu Transportowego jest umożliwienie podejmowania decyzji w zakresie rozwoju regionalnego systemu transportowego w sposób spójny i holistyczny. Plan ten będzie odzwierciedlał realne potrzeby oraz cele i zidentyfikowane priorytety inwestycyjne regionu, m.in. w zakresie transportu drogowego i kolejowego, dróg krajowych i wojewódzkich, mobilności i ścieżek rowerowych. Dokument ten będzie uwzględniał model ruchu w transporcie na terenie województwa świętokrzyskiego i wykorzystany zostanie w zaktualizowanym „Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w Województwie Świętokrzyskim”.

Kwestie związane z rozwojem publicznego transportu zbiorowego na terenie województwa świętokrzyskiego są przedmiotem dużej troski ze strony Zarządu Województwa, dokładamy wszelkich starań, aby w miarę możliwości i okoliczności prawnych podejmować odpowiednie kroki związane ze wsparciem w zakresie dostępności komunikacyjnej.

Z poważaniem

Andrzej Bętkowski

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

(podpisano elektronicznie)

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	GM-III.0003.31.1.2021
Identyfikator pliku	1126361
Nazwa pliku	KW_87222_GM_plik7.DOCX
Wersja pliku	5
Skrót pliku	40e876c0527dae320bf1c37e533c2974

Wydrukował(a): Agnieszka Lopart-Starmach GM-III

Data wydruku: 2021-07-08 11:52:05

.....

Podpisane przez:

Andrzej Bętkowski

Marszałek Województwa - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego

Data podpisu: 2021-07-08 09:49:10

Numer certyfikatu: 207592760685816657983829015115699210201883851779

Wystawca certyfikatu: Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.